

Landstingsstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsberedningen (för kännedom)
Patientnämnden (för kännedom)
Folkhälso- och tandvårdsutskottet (för kännedom)
Sjukhusutskottet (för kännedom)
Primärvårds- och psykiatriutskottet (för kännedom)

Hälsofrämjande förhållningssätt

Landstingets revisorer ansvarar för att genomföra årlig granskning av landstingets samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har landstingets revisorer utarbetat dokumentet ”Granskningsstrategi” i vilket de beskrivit de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I ”Revisionsplan 2015” har revisorerna aktualiserat en granskning avseende hälsofrämjande förhållningssätt.

I Landstingsplan 2015 framgår att landstingets övergripande vision är: ”Ett attraktivt, dynamiskt och hälsofrämjande Värmland.” Visionen innebär att landstinget ska bidra till trygghet, välfärd och livskvalitet för alla i Värmland genom att främja en god folkhälsa, regional utveckling och tillgodose medborgarnas behov av hälso- och sjukvård inklusive tandvård.

I Landstingsplan 2015 framgår även att landstingets verksamhetsidé är att ”...med kunskap, kvalitet och känsla främja hälsa, livskvalitet och hållbar utveckling i länet, förebygga ohälsa och utifrån medborgarnas behov tillhandahålla en god och säker vård för alla. All vård ska bedrivas så att medborgarnas behov tillgodoses på bästa sätt med hänsyn till tillgängliga resurser.” Det innebär att ett helhetsperspektiv måste råda i all verksamhetsplanering. All verksamhet ska enligt landstingsplan 2015 präglas av ett hälsofrämjande och förebyggande förhållningssätt.

I landstingsplan 2015 framgår att det genomsnittliga hälsoläget har blivit bättre i länet under en följd av år. Samtidigt ökar skillnaden mellan olika so-

ciala grupper och nya krav ställs som följd av den demografiska utvecklingen. Landstinget samverkar med kommuner och andra samhällsaktörer för att förebygga ohälsa och hantera de utmaningar som detta ställer på länet.

I årsredovisning 2014 framgår att den självskattade hälsan inte försämrats de senare åren. Däremot har andelen medborgare med övervikt samt antalet självmord ökat sedan tidigare år.

Granskningen har, på revisorernas uppdrag, genomförts av KPMG. I rapporten redovisas bland annat följande sammanfattande iakttagelser och rekommendationer:

I dag råder det ingen brist på kunskap om att det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet både i form av primär- och sekundärpreventiva insatser är en viktig del av hälso- och sjukvårdens arbete. Det finns även en bred konsensus om att det hälsofrämjande perspektivet – att ta vara på det friska hos den enskilde – är en viktig del för att uppnå goda resultat i hälso- och sjukvården. Detta gäller såväl nationellt som lokalt i Värmland.

Granskningens sammanfattande bedömning är att det bedrivs ett omfattande hälso- och sjukdomsförebyggande arbete i landstingets verksamheter, även om det inte alltid beskrivs som hälsofrämjande arbete. Det hälsofrämjande arbetet lyfts tydligt fram i övergripande styrdokument – landstingsplanen. Däremot är granskningens bedömning att Landstingsstyrelsens (LS) styrning och uppföljning inom området bör förstärkas.

Sammanfattande slutsatser och rekommendationer

- *Den nyligen antagna folkhälsostrategin och utvecklingsplanen för den framtida hälso- och sjukvården lyfter tydligt fram nödvändigheten av det hälsofrämjande och förebyggande perspektivet i landstingets verksamheter.*
- *Det finns vårdprogram, rutiner och riktlinjer för hur det hälsofrämjande arbetet ska utformas.*
- *LS bör säkerställa att divisionerna tydligare beskriver hur man avser att arbeta avseende de hälsofrämjande och förebyggande perspektiven utifrån den inriktning som beskrivs i landstingsplanen.*
- *Granskningens bedömning är att LS saknar en tillräcklig uppföljning hur man arbetar med det hälsofrämjande arbetet. LS bör därför ta fram mätbara indikatorer avseende ett hälsofrämjande förhållningssätt och säkerställa att dessa indikatorer inkluderas i landstingets styr- och ledningsprocesser och -dokument.*
- *Granskningens bedömning är att landstinget bör initiera att folkhälso- och det hälsofrämjande perspektivet lyfts fram tydligare och i större utsträckning i Nya Perspektiv.*

Revisorerna översänder härmed rapporten och emotser landstingsstyrelsens svar, med redogörelse för vilka åtgärder styrelsen avser att vidta med anledning av iakttagelserna i rapporten, senast den 13 april 2016.

Östen Högman
ordförande

Daniel Berghel
vice ordförande